

Mainostamisohje Fölin tilaamassa liikenteessä

Hyväksytty Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnassa 14.3.2018 § 37

Turun kaupunkiseudun joukkoliikenteen tilaaman liikenteen linja-autoihin on mahdollista kiinnittää mainoksia tämän ohjeen mukaisesti. Ohjetta noudattamalla Föli-liikenne pysyy tunnistettavana, mikä on tärkeää Fölin brändin ja myös asiakkaiden näkökulmasta. Ohje selkeyttää ja yhtenäistää mainontaa liittyviä toimintatapoja.

1. Mainonnan sisällölliset periaatteet

Painetuissa ja sähköisissä mainoksissa noudatetaan Föli-busseissa samoja sisällöllisiä periaatteita. Mainonnan on kaikissa tilanteissa noudatettava voimassa olevia lakeja ja asetuksia sekä mainonnasta ja markkinoinnista annettuja yleisesti hyväksytyjä hyvän tavan mukaisia ohjeita ja periaatteita. Mainontaa koskevia rajoituksia on esitetty ainakin seuraavasti:

- a. Kuluttajasuojalain 2. luvun mukaan markkinointi ei saa olla hyvän tavan vastaista eikä siinä saa käyttää kuluttajien kannalta sopimatonta menettelyä. Markkinointia pidetään hyvän tavan vastaisena, jos se on selvästi ristiriidassa yleisesti hyväksytyjen yhteiskunnallisten arvojen kanssa ja erityisesti jos
  - se loukkaa ihmisarvoa taikka uskonnollista tai poliittista vakaumusta;
  - siinä esiintyy sukupuoleen, ikään, etniseen tai kansalliseen alkuperään, kansalaisuuteen, kieleen, terveydentilaan, vammaisuuteen, seksuaaliseen suuntautumiseen tai muuhun henkilöön liittyvään seikkaan perustuvaa syrjintää; taikka
  - siinä suhtaudutaan hyväksyvästi toimintaan, jossa vaarannetaan terveyttä, yleistä turvallisuutta tai ympäristöä ilman, että tällaisen toiminnan esittämiseen on markkinoitavaan hyödykkeeseen liittyvää asiallista perustetta.
- b. Mainonnan eettisen neuvoston antamat hyvää markkinointitapaa koskevat periaatteet koskevat mm. sukupuolten välistä tasa-arvoa sekä naisen tai miehen käyttämistä katseenvangitsijana tai seksiobjektina (linkki nettisivuille, nettiosoite: <http://kauppakamari.fi/lautakunnat/men/sovellettavat-saannot/>).
- c. Kilpailu- ja kuluttajaviraston ohjeiden mukaan (linkki nettisivuille, nettiosoite: <http://www.kkv.fi/Tieto-ja-ohjeita/markkinointi-ja-asiakassuhde/mainonnan-tunnistettavuus/>).
  - kaupallisia viestejä ei saa piilottaa muuhun viestintään
  - mainostaja on markkinoinnissa voitava tunnistaa
  - piilomainonta on kiellettyä
  - mainonta busseissa tavoittaa yleisesti alaikäisen, joten sitä arvioidaan samalla tavalla kuin nimenomaan alaikäiselle suunnattua markkinointia
  - lapsille sopimatonta aineistoa ei saa esittää, esim. suorien osto-kehotusten esittäminen lapsille on kiellettyä

Kiellettyä on mainonta, jonka sisältö on joukkoliikenteen vastaista tai joka tuo yksityisen moottoriajoneuvoliikenteen esille imagolisesti positiivisena asiana tai vaihtoehtona joukkoliikenteelle. Matkustaja ei saa olla osa mainosta. Epäselvissä tapauksissa mainoksen hyväksymisestä päättää liikenteen tilaaja.

2. Mainosten paikat linja-autoissa

2.1. Ulko-osat

Mainosten kiinnittämisessä linja-autoihin peruslähtökohta on, että auto on tunnistettavissa Föli-bussiksi kaikissa tilanteissa.

Keula: Auton keulaa ei saa peittää mainoksilla miltään osin.

Takaosa: Takaosassa auton numero ja linjanumero on oltava aina näkyvissä.

Sivut: Auton sivuilla ei saa peittää Turun seudun joukkoliikenne -tekstiä, liikennöitsijän nimeä, linjatunnusta eikä autonumeroa.

Mainoksia voi sijoittaa bussien molemmille sivuille ja takaosaan. Mainoksen koko ja muoto voivat vaihdella vapaasti. Mainosteipit eivät saa haitata ajamista bussilla eikä niistä saa aiheutua haittaa tai vaaraa muulle liikenteelle.

Seudullisella joukkoliikenteellä on oikeus korvauksetta sijoittaa oma mainos bussien mainospintoihin kolme kertaa vuodessa kahden viikon pituisina mainosjaksoina. Seudullinen joukkoliikenne ilmoittaa kalenterivuodeksi kerrallaan eteenpäin, mitkä mainosjaksot se tulee käyttämään.

Myös koko bussin hyödyntäminen mainostarkoituksessa on mahdollista. Bussin ikkunapinta-alasta saa peittää kuitenkin korkeintaan 30 prosenttia ja bussissa on oltava kaikissa tapauksissa istumapaikkoja, joiden kohdalla ikkuna-alaa ei ole teipattu lainkaan. Teippaus on toteutettava reikäteipillä tai läpikuultavalla teipillä niin, että sisältä näkee hyvin ulos. Teippauksen on oltava yhtenäinen kokonaisuus.

2.2. Sisätilat

2.2.1. Painotuotteet

Bussin sisäpinoista voi käyttää mainostamiseen selkänöjien taustoja, ikkunoiden ja katon välistä tilaa sekä tukitolppiin kiinnitettäviä tankotauluja. Mainokset eivät saa haitata matkustajien liikkumista bussissa eivätkä ne saa vaikeuttaa kuljettajan tekemää sisätilojen valvontaa. Jokaisesta bussista on varattava vähintään etuosasta ja keskiosasta tila liikenteen tilaajan taksoille ja tiedotteille.

2.2.2. Sähköiset tuotteet

Yhteen bussiin voi sijoittaa korkeintaan kaksi digitaalista näyttötaulua. Seudullisella joukkoliikenteellä on oikeus esittää näyttötauluissa veloituksetta joukkoliikenteen mainontaa ja ajankohtaisia tiedotteita 10 % näyttötaulujen media-ajasta.

Busseihin voidaan sijoittaa myös sellaisia laitteita, jotka lähettävät mainosviestejä radiosignaalilla matkustajien älypuhelimiin (esim. ns. beacon-majakka). Myös tällöin seudullisella joukkoliikenteellä on oikeus esittää veloituksetta joukkoliikenteen mainontaa ja ajankohtaisia tiedotteita 10 % media-ajasta.

2.3. Siisteys

Liikennöitsijän tulee huolehtia, ettei mainoksista aiheudu epäsiisteyttä.

2.4. Epäselvät tapaukset

Liikennöitsijän ja mainosoperaattorin on haettava etukäteen liikenteen tilaajan hyväksyntä mainosten sijoittamiselle ja sisällölle, jos aiottu mainostus poikkeaa tästä ohjeesta tai on ohjeen sanamuodon perusteella epäselvää, onko aiottu mainostus ohjeen vastainen.